

Van : College van B&W
Datum : 25 februari 2014
Portefeuillehouder(s) : Wethouder M.J. Schreurs
Portefeuille(s) : Ruimtelijke Ordening, Vastgoed, Stedelijke Vernieuwing
Contactpersoon : Mr. L.J. (Bert-Jan) Brussaard
Tel.nr. : 8585
E-mailadres : brussaard.b@woerden.nl

Onderwerp:

Pilot 'Ontslakken van gebiedsontwikkeling' van de gemeente Woerden

---

Kennisnemen van:

De stand van zaken over de pilot 'ontslakken van gebiedsontwikkeling' van de gemeente Woerden.

Inleiding:

Zoals bekend zijn er door de economische omstandigheden weinig bouwinitiatieven (waarvoor voldoende afzet is). De weinige initiatieven die worden ontplooid, stuiten regelmatig op belemmerend beleid en regels en/of de rigide toepassing hiervan. Al langere tijd is er in Woerden op bestuurlijk en ambtelijk niveau aandacht voor voornoemde problematiek. Het huidige college heeft zich ten doel gesteld om de regeldrift flink terug te dringen en heeft op dit gebied al forse stappen kunnen zetten. Een belangrijk voorbeeld hierbij is het principe 'gaat niet, bestaat niet', dat inmiddels bij de vergunningverlening wordt gehanteerd. Een ander voorbeeld waaruit de voortgang blijkt, is de leidende positie die de gemeente Woerden inneemt bij het digitaliseren van omgevingsvergunningen. Door het digitaal kunnen verzenden van vergunningsaanvragen, de digitale toetsing van deze aanvraag door de gemeente en de digitale verzending van de uiteindelijke vergunning, ontvangt de aanvrager zijn vergunning sneller en bespaart de gemeente tijd en geld (zie voor meer informatie het persbericht d.d. 17 september 2013, dat als bijlage 1 bij deze raadsinformatiebrief is gevoegd).

Ondanks voornoemde goede resultaten, is het college van B&W vastbesloten om te blijven zoeken naar mogelijkheden om verbeteringen en versnellingen aan te brengen. Een nieuwe kans ontstond toen bekend werd dat een pilot zou worden opgestart door de Actieagenda Bouw (de door bedrijven, kennisinstellingen en overheden opgestelde agenda met daarin een plan om de bouwsector sterker uit de crisis te laten komen). Direct nadat bekend werd dat een pilot zou worden opgestart (begin mei 2013), heeft de gemeente Woerden zich met succes aangemeld voor de pilot 'ontslakken van gebiedsontwikkeling' dat deel uitmaakt van de actieagenda 'Bouw'. De gemeente Woerden maakt met deze aanmelding deel uit van de kopgroep van 8 gemeenten die met het landelijk expertteam o.l.v. prof. Friso de Zeeuw (praktijkhoogleraar Gebiedsontwikkeling TU Delft) een start maken met de lokale ontslakkingsagenda: met minder regels meer ruimtelijke plannen mogelijk maken.

Inmiddels zijn we enige tijd verder en willen we door middel van deze raadsinformatiebrief de gemeenteraad informeren over de vorderingen van de pilot 'ontslakken van gebiedsontwikkeling' van de gemeente Woerden.

Kernboodschap:

Nadat de gemeente Woerden is toegelaten tot bovengenoemde pilot, is een klein ambtelijk team samengesteld waarin de betrokken disciplines vertegenwoordigd zijn. Onder leiding van het expertteam is genoemd ambtelijk team aan de slag gegaan met twee soorten planontwikkelingen:

1. Spoorzonegebied (specifiek het Snellerpoortgebied) – grondeigendom gemeente;
  2. Drie kleinere initiatieven – grondeigendom derden.
-
1. In de raadsbijeenkomst d.d. 16 januari 2014 is een presentatie gegeven m.b.t. 'organische ontwikkelen van het gebied Snellerpoort. Zoals bekend is Snellerpoort een nog te ontwikkelen grondpositie van de gemeente Woerden. In 2009 is de ontwikkeling van het gebied stilgelegd vanwege een aantal redenen: o.a. de te grote voorinvestering van de omlegging van de Steinhagenseweg en de twijfels m.b.t. de afname van appartementen i.c.m. concurrentie van andere projecten. In samenwerking met de Provincie Utrecht wordt onderzocht of zgn. organische ontwikkeling voor Snellerpoort kansrijk is. Om 'organisch ontwikkelen' kansrijk te laten zijn, is het belangrijk dat op het gebied toe te passen regels en beleid zijn 'ontslakt'. D.w.z. dat geen uitgekristalliseerd pakket aan regels en beleid aan de markt moet worden opgelegd over wat de gemeente Woerden bedenkt voor het betreffende gebied. E.e.a. is te weinig vraaggestuurd en belemmert, zeker in het huidig tijdsgewricht, onnodig marktinitiatieven. Derhalve wordt onderzocht op welke wijze de benodigde ruimte en vrijheid voor marktinitiatieven kan worden gegeven. Inmiddels heeft er op 4 december 2013 een startbijeenkomst plaatsgevonden waar alle stakeholders van Snellerpoort (o.a. grondeigenaren zoals Rabobank, ontwikkelaars met plannen voor het gebied en een vertegenwoordiging van het wijkteam) waren uitgenodigd om hun visie te geven m.b.t. het gebied en de kansen/mogelijkheden om zaken anders aan te pakken. Deze bijeenkomst was zeer vruchtbaar en leverde goede ideeën op m.b.t. te stimuleren kansen en weg te nemen belemmeringen voor de ontwikkeling van Snellerpoort. De resultaten zijn ook integraal meegenomen in de presentatie aan de raad (informatieve bijeenkomst d.d. 16 januari, presentatie is terug te vinden op de website) met als onderwerp de mogelijkheden voor organische gebiedsontwikkeling in Snellerpoort. Dit onderzoek zal resulteren in een plan van aanpak en een zogenaamde spelregelkaart voor Snellerpoort op basis waarvan het gebied al dan niet organisch kan worden ontwikkeld. Het college verwacht dit voorjaar enkele initiatieven van geïnteresseerde marktpartijen om met kleinschalige ontwikkelingen een eerste stukje organische invulling vorm te kunnen geven.
  2. De 3 kleinere initiatieven zijn anders van karakter, omdat de gemeente Woerden in de betreffende gevallen geen grondposities heeft. Het betreft kleine initiatieven waar burgers/ontwikkelaars kleine, binnenstedelijke herontwikkelingen willen toepassen. Betreffende locaties komen moeizaam van de grond. Hier zal worden geëxperimenteerd met het loslaten van de traditionele regels/beleid en meer op basis van risico's te sturen. Inmiddels zijn de startbijeenkomsten met de stakeholders van de kleinere initiatieven ingepland. Deze bijeenkomsten zullen in februari-maart 2014 plaatsvinden.

Verder is de gemeente Woerden d.d. 4 oktober 2013 gastheer geweest voor een bijeenkomst met de andere 8 pilotgemeenten en het expertteam waarin aan te brengen verbeteringen in een planprocessen (waarvan het opstellen van een nieuw bestemmingsplan deel uitmaakt) zijn besproken. Tijdens deze bijeenkomst heeft de gemeente Woerden haar naar aanleiding van leanmanagement-trajecten verbeterde proces gepresenteerd. Ook andere gemeenten presenteerden hun proces, waarna ervaringen, tips en mogelijke verbeteringen werden uitgewisseld. D.d. 21 oktober 2013 is de gemeente Woerden opnieuw gastheer geweest voor een bijeenkomst van de landelijke kopgroep van 8 pilotgemeenten. Tijdens deze bijeenkomst heeft iedere pilotgemeente o.l.v. dagvoorzitter prof. de Zeeuw de onder de loep te nemen projecten gepresenteerd en ervaringen uitgewisseld. Daarnaast is er een afvaardiging van het ambtelijk team van de gemeente Woerden aanwezig geweest bij het Congres Ontslakken van Gebiedsontwikkeling dat d.d. 18 december 2013 in Ede heeft plaatsgevonden (met als sprekers o.a. minister Blok en de eerdergenoemde prof. de Zeeuw).

Vervolg:

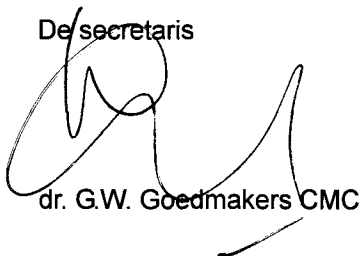
Zoals hierboven weergegeven zijn de bijeenkomsten voor de diverse planontwikkelingen inmiddels ingepland. Naar verwachting zal de pilot medio 2014 worden afgerond en zullen dan de resultaten van de pilot aan de raad kunnen worden gepresenteerd.

Bijlagen:

1. Persbericht d.d. 17 september 2013 over de digitalisering van Omgevingsvergunningen door de gemeente Woerden (14i.00468).
-

De secretaris

dr. G.W. Goedmakers CMC

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Persbericht

Woerden, 17-09-2013

Gemeente Woerden loopt voorop met digitalisering vergunningen

De gemeente Woerden behandelt en verstuurt omgevingsvergunningen (voorheen bouwvergunningen) voortaan digitaal. Hiermee is de gemeente Woerden één van de eerste gemeenten in Nederland die zowel de vergunningen geheel digitaal toetst, maar ook digitaal verzendt. Hierdoor krijgt de ontvanger zijn vergunning sneller en bespaart de gemeente tijd en geld.

Eerste digitale omgevingsvergunning verzonden

De eer viel wethouder Schreurs te beurt om op 16 september 2013 de eerste volledig digitale vergunning te versturen. Hiermee gaf hij het startschot voor het volledig digitaal afhandelen van het vergunningverleningsproces voor omgevingsvergunningen. In de praktijk houdt dit in dat omgevingsvergunningen voortaan digitaal met "www.wetransfer.com" verzonden worden, in plaats van per post.

Voordelen

Waar voorheen pakken papier per jaar werden gebruikt voor het afhandelen van een omgevingsvergunning, verloopt dit proces nu volledig digitaal. Dit scheelt de gemeente tienduizenden printjes per jaar. Ook in het toetsingsproces zijn enkele stappen digitaal gemaakt, waardoor het proces van indienen van de vergunning tot het verzenden eenvoudiger wordt gemaakt en verkort. Zo ontvangt de aanvrager op de dag dat de vergunning ook echt wordt afgegeven, ook direct de vergunning digitaal in plaats van dat hij of zij moet wachten tot de postbode de brievenbus heeft bereikt. Ook het proces voor de toezichthouders verloopt vanaf nu digitaal. De toezichthouders bouwplaatsen controleren de vergunningen nu dan ook met behulp van hun tablet.

Digitaal inzien

Momenteel wordt 80% van de vergunningaanvragen door inwoners en bedrijven al digitaal ingediend. Voor 2014 streeft de gemeente naar 90%, en voor de komende jaren naar 100% digitaal indienen en toekennen. Ook de (ontwerp-)vergunningen die ter inzage gelegd zijn of worden, zijn vanaf 16 september enkel nog digitaal in te zien bij het Omgevingsloket van de gemeente.

Vragen?

Mochten er vragen zijn over het digitaal behandelen en verzenden van omgevingsvergunningen, dan kan er contact opgenomen worden met het Omgevingsloket via omgevingsloket@woerden.nl of 140348.

Extra informatie aanvullend op het persbericht hierboven, december 2013.

Op welke wijze verleent Woerden de vergunningen digitaal en is het proces verder efficiënt gemaakt?

In het kort door:

de ontvangen digitale aanvragen met bestanden, door de vergunningverlener digitaal te toetsen met 2 beeldschermen, de brieven en besluiten digitaal te genereren vanuit een workflow-managementsysteem, alle bestanden en correspondentie op een aparte schijf voor aanvragen en vergunningen digitaal te beheren en de vergunningen vandaar uit te verzenden via wettransfer.com naar aanvrager en overige betrokkenen.

Het toezicht op de vergunningen gaat ook digitaal. Alle toezichthouders kunnen de vergunningen met bijlagen vanuit de vergunningen-schijf, via de I-pad digitaal ter plaatse uit-controleren en eventueel voorzien van opmerkingen en foto's.

Ná het verlenen van de vergunning en ná gereed zijn van het bouwwerk worden de bestanden digitaal gearchiveerd in het centrale gemeentelijke digitale archiefsysteem Corsa.

Kortom, alles dus digitaal.

Voor deze digitalisering is intern het werkproces aangepast en dan met name het archiveringsproces, waarbij de archivering van aanvragen en vergunningen aan de archiefwet voldoet. De provincie heeft voor Woerden de benodigde substitutieverklaring verleend.

Nieuwe werkwijze/processen

Het bestaande proces vergunningverlening en archivering moet grondig herzien worden. Vooraf afspraken maken en hindernissen nemen. De meeste barrières zijn vooraf al wel in te schatten. In Woerden heeft een pilot-club bestaande uit mensen vanuit verschillende disciplines een nieuw proces ontwikkeld. Sommige dingen lijken een hindernis maar vallen mee, terwijl het ook wel eens andersom zo is. Vooraf is overeengekomen wie de aanspreekpunten zijn. Nadat het nieuwe proces ná ongeveer 3 maanden globaal ontwikkeld was, werd er gestart met de digitale pilot. Elke 3 weken daarna was er een kort overlegje over eventuele ontstane knelpunten. 2 maanden ná de start werkt de pilot al naar volle tevredenheid en is de pilot al geruisloos overgegaan in de normale werkwijze: digitaal behandelen, verlenen en verzenden.

Vergunningverleners gemandateerd.

Er wordt veel tijd gewonnen doordat de vergunningverleners geheel zelfstandig de vergunningen kunnen verlenen. Ze zijn gemandateerd en ondertekenen alle omgevingsvergunningen zelf. Via een digitale stempel met een (eerder ingescande) eigen handtekening. Als controle op de vergunning wordt wel een zogenoemd 4-ogen-principe toegepast. Vergunningverleners controleren digitaal elkaars vergunningen.

Door deze mandatering op het laagste niveau kan er snel en flexibel besloten worden op een aanvraag. Een verleende vergunning blijft niet meer wachten op een handtekening van een senior en team-hoofd. Door de korte lijn kan er snel worden gereageerd op wensen van aanvragers.

Hoe digitaal?

Alle aanvragen worden gedownload vanuit OLO en geplaatst op het eigen gemeentelijke netwerk, op een aparte aanvragen-schijf. Dit gebeurt in een structuur, die met de betrokken teams is afgesproken. Ook de ontvangen papieren aanvragen worden gescand en als pdf-bestand verder digitaal afgehandeld.

De aanvragen-schijf is verdeeld in een te-archiveren en een niet-te-archiveren deel. DIV (digitale informatievoorziening die de formele archieftaak heeft), kopieert snel en eenvoudig het te archiveren deel in het archiefsysteem Corsa, waar de complete vergunning met adviezen en correspondentie-mails bewaard worden. Dit archiveren gebeurt op 2 specifieke

momenten, ná de vergunningverlening en ná de gereedmelding van het bouwwerk (c.q. ná gebruikmaking van de omgevingsvergunning). In het deel niet-te-archiveren komen de overige bestanden die niet in het archief bewaard hoeven te worden, maar wel voorlopig nodig zijn als naslag voor intern gebruik.

2 beeldschermen

Elke vergunningverlener heeft 2 beeldschermen (á 47 cm x 30 cm), om de bestanden te kunnen vergelijken, bijvoorbeeld een tekening met de oude en de nieuwe situatie. Een eenvoudig pdf-leesprogramma - in ons geval "Foxitreader" (= gratis) - volstaat om metingen te doen en opmerkingen te plaatsen. De bouwbesluittoetsing gaat intensiever en zal wellicht binnenkort via het pdf-lees en meetprogramma "Bluebeam" gebeuren.

Advisering

De externe adviezen van welstand, brandweer, milieudienst, provincie, waterschap enz., worden via de landelijke "OLO" aangevraagd en verkregen. Alle interne adviseurs kunnen de aanvragen-schijf raadplegen en zo op elk moment de laatste info inzien. De voorschriften en kaart van een bestemmingsplan kunnen met pdf-creator als 1 document worden samengesteld en digitaal worden bewaard in de betreffende aanvraag-map op de aanvragen-schijf.

Digitaal verlenen en verzenden

De opgestelde vergunning met alle bijlagen wordt via een door de gemeente zelf ontwikkeld eenvoudig digitaal stempelprogramma voorzien van stempels en logo's. Daarbij kan voor de verschillende brieven, vergunningen, tekeningen en rapporten uit verschillende stempels/logo's worden gekozen. Daarna wordt de vergunning met bijlagen verzonden via het programma "wetransfer.com". Met een betaald abonnement op dit verzendprogramma wordt de te verzenden hoeveelheid aan bijlagen verhoogd van 2 GB naar 10 GB, heeft de gemeente een eigen pagina die beveiligd is en worden alle handelingen bewaard. In het onderdeel "geschiedenis" op wetransfer.com is informatie te zien over de verzending zelf: naar wie, op welk tijdstip, welke bijlagen, de begeleidende tekst én belangrijk of en wanneer de ontvanger de vergunning al gedownload heeft.

Beschikbaarheid

Alle bestanden zijn op elk moment te raadplegen voor de betrokkenen: adviseurs, juristen, Omgevingsloket, toezicht en handhaving enz. Via OLO of wetransfer kan deze digitale informatie ook worden gedeeld met de aanvrager en zijn adviseurs. Via het Omgevingsloket kan het publiek (ontwerp-)vergunningen inzien.

Toezicht en handhaving

De vergunning met alle gestempelde bijlagen is compleet beschikbaar voor de toezichthouders. Alle toezichthouders controleren de vergunningen via een eigen I-pad. Zowel in het gemeentehuis als op de bouwplaats is er altijd een dataverbinding met de aanvragen-schijf, waar alle bestanden te vinden zijn. Aantekeningen, foto's, wijzigingen enz. kunnen ter plekke geplaatst worden op de aanvragen-schijf en zonodig gebruikt worden voor nadere externe advisering, bijvoorbeeld bij constructieve wijzigingen tijdens de bouw. Na het toezicht (en eventueel de handhaving), wordt ook dit deel weer formeel gearhiveerd in Corsa.